

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/204/2016
Identifikačné číslo spisu: 3015200519
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeník
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3015200519.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeníka a členov senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci navrhovateľa: G. H., nar. XX.XX.XXXX, T. XXXX/XX, F., zastúpený JUDr. Róbertom Grelom, advokátom, Jilemnického 2, Trenčín, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18.06.2015, o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/129/2015-72 zo dňa 11.07.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15Sd/129/2015-72 zo dňa 11.07.2016 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18.06.2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 298,32 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa JUDr. Róberta Grella do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č. k. 15Sd/129/2015-72 zo dňa 11.07.2016 potvrdil preskúmané rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 18.06.2015, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie invalidného dôchodku, nakoľko po opätovnom preskúmaní jeho invalidity posudkovým lekárom je miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť naďalej 60 %.

Krajský súd konštatoval, že v súčasnosti zdravotný stav navrhovateľa neodôvodňuje iný záver, než aký prijali posudkoví lekári. Navrhovateľ v konaní nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia ako bol v čase posudzovania jeho zdravotného stavu a rozhodovania odporkyňou ustálený. Napadnuté rozhodnutie preto potvrdil ako vydané v súlade so zákonom a odporkyni náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ. Namietal, že posudky posudkového lekára z 08.04.2016 a z 27.05.2016 zhodujúce sa s predchádzajúcimi posudkami (z 04.06.2015 a z 01.10.2015) považuje za neobjektívne z dôvodu ich rozporov s jeho aktuálnym zdravotným stavom. S rozsudkom krajského súdu preto nesúhlasil a mal za to, že krajský súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a preto nesprávne rozhodol. Lekárske posudky posudkových lekárov označil za neúplné, nepresvedčivé a v rozpore so závermi jeho ošetrojúcich lekárov. Namietal tiež, že lekárske správy posudkového lekára neriešili jeho ďalšie zdravotné problémy týkajúce sa vysokého krvného tlaku. Napokon krajskému súdu vytkol, že neakceptoval jeho žiadosť o ďalšie posúdenie posudkovým lekárom vzhľadom na predloženie najnovšej lekárskej správy ošetrojúceho psychiatra. Navrhol preto rozsudok krajského súdu zmeniť, napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušiť a vec jej vrátiť na nové konanie. Náhradu trov konania pozostávajúcu výlučne z náhrady trov právneho zastúpenia si uplatnil vo výške 606,32 €.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažovala za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverenú posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Navrhovateľ nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a preto mu nárok na zvýšenie sumy invalidného dôchodku nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. postupom podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne vydaného v konaní o posúdení žiadosti navrhovateľa zo dňa 02.03.2015 o zvýšenie invalidného dôchodku.

Z obsahu spisov predložených odvolaciemu súdu vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol posúdený posudkovým lekárom niekoľkokrát s rovnakým posudkovým záverom, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je ťažká forma schizoafektívnej poruchy spôsobená užívaním psychoaktívnych látok, zaradená v zmysle prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. do kapitoly V, položky 7, písm. b) na hornej hranici maximálneho rozpätia, t. j. 60 %. V posudku zo dňa 27.05.2016 posudkový lekár konštatoval, že neexistuje žiadna psychiatrická dokumentácia, ktorá by dokazovala ťažké psychotické ochorenie navrhovateľa už pred začatím konzumácie alkoholu a drog, v dôsledku čoho pokladá za jednoznačné, že súčasné ochorenie vzniklo, resp. sa zhoršilo na ťažký stupeň až po viacročnom abundovaní.

Na pojednávaní dňa 11.06.2016 navrhovateľ predložil lekársku správu ošetrojúceho psychiatra zo dňa 07.06.2016. Poukázal na to, že z nej vyplýva, že sa mu dlhodobo darí abstínovať od drog a alkoholu a žiada preto o opätovné posúdenie posudkovým lekárom.

Odvolací súd sa s názorom krajského súdu, že posudkoví lekári zdravotný stav navrhovateľa posúdili dostatočne, nestotožnil. Pri posúdení dňa 27.05.2016 posudkový lekár poukázal na to, že neexistuje žiadna psychiatrická dokumentácia, ktorá by dokazovala ťažké psychotické ochorenie navrhovateľa už pred začatím konzumácie alkoholu a drog a preto pokladá za jednoznačné, že súčasné ochorenie

navrhovateľa vzniklo, resp. sa zhoršilo až po viacročnom abundovaní, keď prvý záznam o zhoršení je uvedený dňa 08.09.2015. Z odborného lekárskeho nálezu psychiatra zo dňa 14.07.2015 však vyplýva, že navrhovateľ je už od detstva v starostlivosti pedopsychiatra pre emočnú labilitu i ADHD a od 18 roku života je naďalej nepretržite v psychiatrickej starostlivosti, pričom bol viac než 19 krát hospitalizovaný, v r. 2008 aj pre stredne ťažkú depresívnu poruchu s anamnézou schizofreniformných epizód, pričom abúzus bol chápaný symptomaticky (ako príznak), čiže nie ako príčina základného ochorenia. Záver posudkového lekára, že u navrhovateľa bol najskôr abúzus alkoholu a návykových látok, pričom diagnostický záver schizofrenie bol stanovený až pri hospitalizácii do 08.09.2015 a predtým sa jednalo o poruchu osobnosti v dôsledku abúzov, odvolací súd za presvedčivý preto nepovažoval. V dôsledku uvedeného objektívne vzniká pochybnosť o správnosti zaradenia rozhodujúceho ochorenia navrhovateľa podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. do kapitoly V, položky 7, písm. b), teda k duševným poruchám a poruchám správania spôsobeným užívaním psychoaktívnych látok.

Odvolací súd ako relevantnú vyhodnotil aj námietku navrhovateľa, že krajský súd považoval posudky posudkových lekárov za správne, hoci opomenul, že posudkoví lekári nevyhodnotili jeho zdravotné problémy týkajúce sa vysokého krvného tlaku.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd (na rozdiel od krajského súdu) nepovažoval posudky posudkových lekárov za komplexné ani postačujúce z hľadiska riadneho a logického odôvodnenia. Rozsudok krajského súdu preto zmenil a napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude potrebné bez akýchkoľvek pochybností určiť, pod ktorý druh zdravotného postihnutia v rámci prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. patrí rozhodujúce zdravotné ochorenie navrhovateľa. Za týmto účelom bude odporkyňa povinná postupom podľa § 196 zákona č. 461/2003 Z. z. ustanoviť znalca z odboru psychiatria podľa osobitného predpisu na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie. Pri komplexnom posúdení a stanovení príslušnej percentuálnej miery poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť bude tiež potrebné, aby sa posudkoví lekári zaoberali aj ďalšími u navrhovateľa zdokumentovanými ochoreniami a vyhodnotili ich možný dopad na mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z hľadiska prípadnej aplikácie ustanovenia § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z.

Nakoľko odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne nie je v súlade so zákonom, rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 O.s.p. zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie, v ktorom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu.

O trovách konania odvolací súd rozhodol vzhľadom na úspech navrhovateľa v konaní podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p.

Navrhovateľovi priznal náhradu trov konania z titulu poskytnutých právnych služieb ustanoveným advokátom v celkovej výške 298,32 €, a to za 4 úkony v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia + účasť na pojednávaní dňa 25.01.2016 + účasť na pojednávaní dňa 11.07.2016 + podanie opravného prostriedku) po 66 € a k nim príslušajúce režijné paušály 4 x 8,58 €. Ustanovenému právnomu zástupcovi nepriznal odmenu vo výške 308 €, nakoľko tento si svoju odmenu vyčísľil v rozpore s ustanovením § 11 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, keď si za jeden úkon právnej služby uplatňoval odmenu vo výške 1/6 výpočtového základu (t. j. vo výške 143 €), napriek tomu, že ide o zastupovanie v konaní v dávkovej veci, v ktorom základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je 1/13 výpočtového základu (t. j. 66 €).

Priznanú náhradu trov konania je odporkyňa povinná zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.